

Fasen van partnermoord

In het ergste geval leidt intieme terreur tot partnermoord. Vaak zijn vrouwen het slachtoffer (dan heet het femicide), maar het kan ook mannen overkomen. Uit onderzoek blijkt dat partnermoord bijna altijd plaatsvindt volgens hetzelfde patroon. Soms keert het stel terug naar een andere fase of wordt de relatie verbroken zonder dodelijke afloop.

FASE 1: GESCHIEDENIS VOOR DE RELATIE

Alarmfase

Let op signalen uit een eerdere relatie van de controlerende partner. Denk aan geweldsincidenten, stalking of controle. Ook al gelooft een slachtoffer dit soms niet, het is vaak een voorspeller van geweld in de relatie (niet per se van moord).

FASE 2 : BEGIN VAN DE RELATIE

Inpalmen

Overdreven liefdesuitingen, grootse toekomstplannen maken of snelle toewijding eisen. In deze fase start ook het opstellen van 'regels' van de relatie, meestal gericht op jaloezie en controle.

FASE 3: DE RELATIE

Dwingende controle

Steeds meer (ongeschreven) regels, isolatie en het beperken van bewegingsvrijheid. Vaak gepaard met geweld. Het slachtoffer is al zodanig ingepalmd dat die zich veilig voelt en kwetsbaarder is voor manipulatie die de partner inzet om de macht te verkrijgen. Gevolg: een gradueel verlies van onafhankelijkheid en beschadiging van zelfvertrouwen.

FASE 4

Triggers

Door een heftige gebeurtenis start het escaleren in de relatie. De grootste triggers: het slachtoffer dreigt de relatie te verbreken of er zijn (obsessieve) vermoedens dat het slachtoffer een affaire heeft. Dit is het belangrijkste kantelpunt: er kan meer geweld worden gebruikt en het risico op moord wordt groter.

FASE 5 Escalatie

Een gevaarlijk stadium: woede, wanhoop en behoefte aan controle nemen toe bij de ex-partner, omdat die de controle dreigt te verliezen. Bij het slachtoffer overheerst angst. De (ex-)partner gebruikt allerlei tactieken om te verzoenen (bijvoorbeeld met cadeaus, smeken, dreigen met suicide, geweld). In deze fase komen vaak pogingen tot wurging voor. Er zijn verschillende uitkomsten mogelijk: het stel keert terug naar fase 3 en de cirkel van geweld zet zich voort. De verzoening mislukt en de dwingende ex-partner start in fase 1 met een nieuwe partner. Gevaarlijk wordt het wanneer de ex-partner de relatiebreuk niet accepteert en overgaat tot fase 6.

FASE 6 Denken over moord of zelfdoding

De situatie wordt steeds uitzichtlozer. Partner realiseert zich dat de relatie echt voorbij is en doet een laatste poging om het goed te maken. De werkwijze van de controlerende partner verandert: de situatie kan (eng) kalm blijven of juist intensiveren. De (ex-)partner spreekt steeds specifiek over de dood en beangstigt en controleert het slachtoffer door bijvoorbeeld afluisterapparatuur of camera's. Het slachtoffer maakt zich door het veranderde gedrag grote zorgen.

FASE 7 Moordplannen maken

De (ex-)partner gaat daadwerkelijk op zoek naar manieren om over te gaan op moord; zoekt bijvoorbeeld op Google naar 'gif'. Soms vertelt de (ex-)partner anderen gedetailleerd over de plannen of blijft de (ex-)partner het slachtoffer bedreigen. Soms is het een periode rustig (de stilte voor de storm).

FASE 8 (Poging tot) (vrouwen)moord

De dood kan in eerste instantie worden gezien als een ongeluk of zelfmoord. Soms is er sprake van een schuldbekentenis. Ook kinderen kunnen slachtoffer worden van moord of er getuige van zijn.